

Cyklus: Zjavenie Jána
Alexander Bolotnikov
1. časť: Tajomná kniha

Vitajte na seminári, kde budeme študovať knihu Zjavenie. Je to kniha, ktorá sa považuje za tajomnú a nepochopiteľnú. Kniha, na ktorú vychádza obrovské množstvo rozličných výkladov rôzneho druhu.

Kniha, ktorá je na jednej strane naozaj zložitá na pochopenie, na druhej strane je veľmi jednoduchá, keď rozumieme, o čo v nej ide. V našej prvej téme chcem objasniť základné princípy štúdia knihy Apokalypsa, vďaka ktorým budete môcť samostatne porozumieť mnohým veciam.

Kniha je veľmi hlboká, na druhej strane, keď chápeme tieto princípy, aj keby sme niektoré verše nestihli rozobrať, tak, keď budete používať túto metodológiu, môžete pochopiť zmysel mnohých veršov, ktoré spolu možno neprejdeme počas tohto 10-dňového seminára.

Takže, poďme začať čítať. Zjavenie 1. kapitola, verš 1: *"Zjavenie Ježiša Krista, ktoré mu dal Boh, aby ukázal svojim sluhom, čo sa má čoskoro stať. On poslal svojho anjela ukázať to svojmu sluhovi Jánovi"*.

Hlavné princípy pre štúdium knihy Zjavenie sú vložené práve v tomto verši. Prvé, čomu treba porozumieť, je pochopiť zmysel druhej vety.

"Zjavenie Ježiša Krista, ktoré mu dal Boh, aby ukázal svojim sluhom, čo sa má onedlho stať."

Onedlho, čoskoro po čom? To je najhlavnejšia otázka, ktorá nám umožní porozumieť tomu, o čom hovorí a o akom období nám zvestuje kniha Zjavenie.

Samozrejme, aby sme pochopili, kedy je to "čoskoro", poďme si rozobrať, kedy bola napísaná kniha Zjavenie.

Kniha Zjavenie bola napísaná v 90-tych rokoch nášho letopočtu. Toto je základný časový úsek, dôležitý úsek, ktorý ukazuje, čo znamená "čoskoro". Niektorí teológovia si myslia, že to, čo je napísané v knihe Zjavenie, má nastať niekedy v ďalekej, neurčitej budúcnosti. A naozaj, knihu Zjavenie môžeme rozdeliť na dve časti.

Prvú časť, od 2. kapitoly po 11. kapitolu, môžeme nazvať historická časť. Práve táto časť ukazuje, čo sa má stať čoskoro, onedlho. Avšak, kniha Zjavenie nám hovorí aj o oveľa vzdialenejších udalostiach. Od 15. kapitoly, verša 4 po 22. kapitolu je časť, ktorá sa nazýva eschatologická. Eschatológia z gréckeho slova "eschatos" znamená "posledný" alebo "pozdny". Teda, existujú takéto dve časti, ktoré je veľmi dôležité poznať v knihe Zjavenie.

"To, čo sa má čoskoro stať". Teda udalosti, ktoré sa budú opisovať, to nie sú len udalosti ďalekej budúcnosti, sú to aj udalosti blízkej budúcnosti, od obdobia, v ktorom žil Ján, milovaný učeník Ježiša Krista.

V čom je hlavná zložitosť knihy Zjavenie? Prečo sa táto kniha považuje za takú zložitú? Áno, určite vám mnohí povedia, že v tejto knihe je veľké množstvo symbolov.

Otázka znie: prečo sú tam tie symboly? A prečo to Ján nemohol napísať priamo, otvorene? Načo ľudí mýliť? Odpoveď na túto otázku je veľmi jednoduchá.

Podme sa pozrieť na životný príbeh Jána, ako je to opísané v 1. kapitole, verš 9: *"Ja Ján, váš brat i spoluúčastník v súžení i v kráľovstve i v trpezlivosti Ježiša Krista, bol som na ostrove, ktorý sa volá Patmos, pre slovo Božie ..."*

Ján bol väzňom. Ján sa nachádzal vo vyhnanstve na neobývanom ostrove, kam ho poslali rímske úrady. A na tomto ostrove mu Boh prikazuje, ako je ďalej napísané vo verši 11, napísať "cirkvám (zborom), ktoré sú v Ázii" (Zjavenie 1,11).

Ázia je západná časť polostrova Malá Ázia, čo je dnes súčasť Turecka. Práve tam sa nachádzali cirkvi (zbory), ktorých lídrom bol Ján. A týmto cirkvám (zborom) sú adresované listy, v ktorých sú odhalené, ako spolu neskôr uvidíme, niektoré osobitosti rozvoja histórie Ríma.

Samozrejme, že rímske úrady sa k takým veciam nestavajú s veľkým pochopením. A keby sa ten list, ktorý bolo treba nejakým spôsobom poslať z ostrova, dostal do rúk rímskych úradov, a oni by si ten list prečítali so svojim pohanským svetonázorom, so svojimi politickými názormi, tak by z toho listu pochopili veľmi málo, no vyvodili by si jeden záver. Záver, ktorý by potvrdil ich podozrenia v tom, že tento nový smer v judaizme, títo židokresťania, ktorých pribúda a ktorí sa rozširujú po celom rímskom impériu, sú teroristickou organizáciou, ktorej cieľom je zvrhnúť súčasnú rímsku nadvládu.

Čo si myslíte, potreboval Ján a jeho nasledovníci, jeho cirkvi (zbory) také poznávacie znamenie: teroristická revolučná organizácia? Samozrejme, že nie. Kresťanstvo po celý čas hlásalo opak.

Mnohí teológovia porovnávajú kresťanské učenie s učením kumránskych Esejcov. Mal som možnosť čítať Zvitky od Mŕtveho mora, konkrétne nebiblické zvitky, a konkrétne tie dokumenty, ktoré sa týkajú teologických názorov komunity kumránskych Esejcov, a v týchto teologických názoroch som videl jasný kontrast medzi učením Ježiša a Jeho učeníkov a medzi učením kumránskych Esejcov.

Esejci sa vnímali ako najčistejší, najsprávnejší smer v judaizme. A hrozne nenávideli všetkých tých, ktorí neuvážovali tak, ako oni. Preto sa nám napr. v dejinách zachoval zvitok pod názvom Vojna synov svetla so synmi tmy. Áno, Esejci s nikým nebojovali, nemali zbrane, no

boli teoretikmi terorizmu, ktorý praktizovali Zelóti, trochu o nich čítame v evanjeliách, a v dôsledku povstania Zelótov v roku 70 n.l., Rimania prišli a zničili Jeruzalem a chrám.

No ideológia tohto myslenia, táto netrpezlivosť voči každému, kto zmýšľal inak, bola vytvorená práve Esejcami, hlboká nenávisť voči všetkým, ktorí nie sú takí, ako oni, a výzvy bojovať, no všetko bolo zašifrované. No keď pochopíme ich jazyk, zrazu je jasné, že najprv treba rozdrviť farizejov a saducejov a obsadiť Jeruzalem, a potom zničiť všetkých ostatných.

Kresťanstvo nikdy nevyzývalo bojovať silou zbraní. Práve preto sa mnohí v Ježišovi sklamali po jeho víťaznom vstupe do Jeruzalema, lebo v Jeruzaleme ani raz nevyzval do ozbrojeného boja s rímskymi okupantami. Ba čo viac, keď sa Ho Peter pokúšal mečom chrániť pred chrámovou políciou, a odsekol mečom niekomu ucho, tak Ježiš uzdravil toho strážnika.

Kniha Zjavenie sa odlišuje od všetkých iných zdrojov tým, že cieľom tejto knihy nebolo vyzvať niekoho do ozbrojeného boja, no kladie si iný cieľ.

A aby bol tento cieľ dosiahnutý a správne pochopený, treba pochopiť princíp, ktorý používa Ján, keď píše cirkvám (zborm) svoje listy. A on používa jeden veľmi dôležitý princíp, ktorý je v tom, že Ján očakáva a vie, že všetci čitatelia jeho listov veľmi dobre poznajú Sväté písmo.

A čo to znamená? A to znamená, že podľa židovskej tradície, ktorá sa odovzdávala z pokolenia na pokolenie, a hovorili sme, že prvých nasledovníkov Ježiša nazývali židokresťanmi, pretože mnohí nasledovníci Ježiša boli židmi, pričom, keď sa nenarodili ako židia, tak boli obrátení do judaizmu, keď čítame Skutky apoštolov, Pavol raz navštívil pohanský chrám, aby kázal v Aténach, a máločo sa mu tam podarilo urobiť, no pravidelne chodil do synagóg, a ľudia zo synagógy k nemu prichádzali.

Teda, už to neboli pohania v plnom zmysle slova. Títo ľudia, keďže boli v synagóge, už verili v Boha Abraháma, Izáka a Jáka a ich už nezaujímali všetci tí grécki bohovia.

A preto sa prvé kresťanské cirkvi (zbory) nazývajú židokresťanské, pretože používali princípy, ktoré sú v Biblii, zachovávali sobotu, dodržiavali Boží zákon.

Tam bolo všetko podľa Biblie, a preto u nich existovala veľmi seriózna tradícia štúdia Svätého písma. Štúdium pozostávalo z toho, že každú sobotu čítali Božie slovo. A Božie slovo, v tom čase ešte nebol Nový zákon, pozostávalo z Mojžišových kníh, prorokov a žalmov, ako je to napísané v evanjeliu Lukáša 24. kapitola, verš 44.

Čo robí Ján? Ján chápe, že len veriaci kresťania, ktorí sa v Božom slove veľmi dobre vyznajú a pamätajú si ho, dokážu pochopiť jeho text. Ako? Veľmi jednoducho. Štýl, ktorý používa Ján, sa nazýva rabínska stenografia. Čo to znamená? Ján používa vo svojich textoch úryvky zo Starého zákona, pretože veľmi dobre vie, že každý, kto má uši, nech počuje. Čo to znamená?

Apoštol Pavel hovorí v liste Rimanom 10,17: *"lebo viera je z počutia a počutie od slova Božieho"*.

Pretože v tom čase ľudia nečítali Božie slovo, museli prísť a počúvali, ako im čítajú Sväté písmo. Či už to bola židovská synagóga alebo či to bol židokresťanská cirkev (zbor), no tradícia čítania textu Svätého písma bola základom, inak sa ľudia nemohli dozvedieť, čo je v Biblii napísané. Bolo im treba čítať, to znamená, že museli mať dobrú sluchovú pamäť.

Preto v knihe Zjavenie stále čítame: *"Kto má uši, nech počuje"*. Povedané moderným jazykom: kto má dobrú sluchovú pamäť na biblické texty, ten môže zistiť, odkiaľ bol tento text zobratý.

No, samozrejme vieme, že v tom čase neboli v Biblii ani kapitoly, ani verše. To bolo určite nepraktické. Predstavte si narábanie so zvitkom: ako ho rozobrať na kapitoly, na verše a ako ho odmotávať. Teda, všetky biblické zvitky, všetky texty sa študovali a učili podľa kľúčových slov. Ján používa tieto kľúčové slová vo svojich listoch.

Prečo sa to nazýva rabínska stenografia? Pretože Ján nebol prvý, ani posledný, kto používal tento štýl. Ján očakáva, že každý človek, ktorý si prečíta úryvky z kľúčových slov, sa vráti k tomu textu, spomenie si, o čom bol jeho kontext a vtedy, keďže rozumie tento text v jeho pôvodnom kontexte, môže pochopiť, o čom píše Ján a v čom je zvesť knihy Zjavenie.

Rozumiete? Preto bolo vtedy také dôležité študovať Božie slovo. Preto je napísané: *"Blahoslavený, kto číta a počúva slová tohto prorocka a zachováva to, čo je napísané v ňom ..."* (Zjavenie 1,3).

Čo môžeme zachovávať v knihe Zjavenie? Tam akoby niet nejakých priamych, osobitných prikázaní, ktoré treba zachovávať. No pri čítaní knihy Zjavenie, keď budeme spolu rozoberať verš za veršom, sa môžeme dozvedieť obsah celej Biblie.

Pretože bez detailného porozumenia toho, odkiaľ sú vzaté korene toho alebo iného vyjadrenia, ktoré používa Ján, nie je možné pochopiť celú hĺbku, ktorú vysvetľuje milovaný učeník Ježiša.

Preložené a natitulkované so súhlasom www.3angels.ru.

